

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto II.

V Celovci 10. junija 1883.

Št. 11.

Ni ga vina brez pelina.

Ta naš pregovor se posebno rad spolnuje nad nami Slovenci na Koroškem.

10. maja v št. 9 vam je „Mir“ klical: „Slovinci veselite se!“ Kaj pa je imel „Mir“ tako veselega oznanovati? Presvitli cesar so potrdili novo šolsko postavo, ki bode polajšala šolsko breme, pod katerim so ubogi kmetje hudo zdihovali.

Nova postava dovoljuje, da se vpelje pol dne v vra šola, tako da bode polovica učencev in učenk hodila predpoldnem, druga popoldne v šolo; kar bode velika dobrota na vse strani.

Nova postava dovoljuje, da otrokom celih šolskih občin ni treba 7. in 8. leto v vsakdanjo šolo hoditi, ako občinski zastopniki za to prosijo.

Nova postava zapoveduje, da voditelji kake šole morejo biti le taki učeniki, ki so tiste vere, katere je večina šolarjev. To je nekaj bolj inenitnih veselje, ki jih nam je donesla nova šolska postava. Pa ni ga vina brez pelina: Nekaj se nahaja v tej novi postavi, kar nam kakor pelin ljubo vince greni in veselje moti. § 3 nove postave našteva predmete, ki se morajo v vsakej ljudske šoli učiti. Tam stoji na prvem mestu: krščanski nauk, na drugem podučni jezik (to je jezik, v katerem se otroci podučujejo).

V starej šolske postavi je stalo na drugem mestu: „jezik“, zdaj je visoko ministerstvo pre naredilo in postavilo: „podučni jezik“; nobeden državnih poslancev se na tej spremembi ni spotikal in bila je v novo postavo prevzeta. In tukaj za nas koroške Slovence tiči velika nevarnost.

Čudno se nam dozdeva, in žal nam je, da se v postavi ni reklo pri predmetih, ki se morajo učiti: krščanski nauk, materni jezik, tako bi bili Slovenci vsi mirni in veseli, ker bi mogli po postavi tirjati, da se v ljudskih šolah, kamur hodijo slovenski otroci, uči tudi slovenski to je njihov materni jezik.

Seveda bi vsak pameten človek mislil, da se pri otrocih, kakor so vsi šolarji do 12. leta, podučuje v maternem jeziku teh otrok; — pa žalibog! pri nas Slovencih na Koroškem ni taka. Mi, akoravno nas je 120.000 in imamo 117 slovenskih župnij ali far, mi nimamo nobene ljudske šole, v kateri bi bil slovenski jezik tudi podučni jezik; mi imamo, kakor priča učiteljski koledar za leto 1883, z nemškimi pod-

učnim jezikom 16, in z slovensko-nemškimi podučnim jezikom pa 95 ljudskih šol.

Ker torej slovenski jezik ni v nobeni šoli podučni jezik: more se zgoditi, da se po § 3 nove šolske postave slovenski jezik potisne iz vseh naših ljudskih šol.

To je pelin, ki nam greni veselje nad novo šolsko postavo!

Pa tudi ta nevarnost se more odvrniti. Pa kako?

Zastran podučnega jezika odločuje po § 6 stare šolske postave deželni šolski svet, pa tako da poprej poprašuje tiste, ki šolo uzdržujejo in se drži v mejah dotičnih postav. Že pred nekimi leti ob času liberalne gloriije je menda naš deželni šolski svet popraševal slovenske občine zastran podučnega jezika v šoli. Ni nam znano, kako so tedaj predstojniki in odborniki odgovorili na to popraševanje; le to je resnica, da ljudje zdaj trdijo, da tega popraševanja niso prav razumeli in le to v mislih imeli, naj se njih slovenski otroci v slovenskem jeziku podučujejo in naj se poznej v 4. ali 5. letu tudi nemški jezik pridene kot učni predmet. Zatorej zdaj tožijo, da se, najprej ko je mogoče, že celo pri prvencih v nemškem jeziku podučuje. Stariši zdaj že sprevidijo, da se otroci tako ne naučijo ne slovenski ne nemški, in da ljudska šola ne donša pričakovane sadu.

Več občin in šolskih svetov se je zavoljo tega že pritožilo pri viših oblastnijah; pa se nič ne sliši, kaj so kaj opravili. Tudi naši časniki donajajo skorej v vsakej številki od raznih strani dopisov, v katerih ljudje tožijo zavoljo šol. Pa vse vkup nič ne pomaga; pa vendar ne obupajmo! Slovenci! ki stanujete po tistih 117 farah, v katerih se božja bosedba v cerkvi oznanuje po slovensko, napravite prošnjo, da se vašim otročičem tudi šolski nauk deli v slovenskem jeziku, naj bode v šoli kakor v cerkvi; podpišite to mirno, ponižno prošnjo vsi: duhovniki, občinski in šolski odborniki pa tudi, če so volje, starši šolskih otrok. Opošljite to prošnjo deželnemu šolskemu совету, — in, če Bog da in sreča junaška, ta prošnja ne bode zastoj! Dobili bomo ljudske šole, kakor jih smemo pričakovati po § 19 naših poglavitnih postav in kakoršne imajo vsi drugi narodi, — vsakemu svoje! Potem nam bode nova šolska postava sladka kapljica vina brez pelina.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Odgovor poštnega vodstva.) Naš vrednik je dobil od poštnega vodstva v Gradcu na svojo pritožbo odgovor, „da njegova tožba ni bila opravičena, ampak tendencijozna“. Da je bila pritožba našega vrednika „tendencijozna“, to je, da je imela svoj namen, namreč pridobiti koroškimi Slovencem slovensko-nemške tiskovine, to pripoznamo, pa ne vidimo v tem nič hudega. Da bi bila pa pritožba neopravičena, tega ne moremo priznati. Še zdaj dobivamo od koroško-slovenskih pošt le nemške tiskovine, čeravno bi se slovenskim poštam lahko dale dvojezične tiskovine, kakor je v drugih deželah, kjer sta dva jezika. Pošta se sklicuje na to, kar pravi celovski mestni zbor in trgovinska zbornica; mi Slovenci pa vemo, kakošnega duha so te oblastnije in tudi više in najviše oblastnije to vedó.

Iz Kotmirske okolice. (Žalostno v cerkvi; nemškutarija.) Kotmirski farmani so si omislili nove orgle, ki so dokaj lepo pele. Vse jih je bilo veselo. Gosp. učitelj Plajer je nekaj časa s srčnim veseljem in čisto zastonj orglal. Ne vem, zakaj ni več taka; prej ko ne so nastale kake sitnosti. Potem je jela orglati Mežnarjeva hči, — nekaj sem tudi ta ne sede več k orglam. Nekterebarti so pevci sami peli, zdaj so pa tudi ti čisto vtihnili. Še ob nedeljah in praznikih ne slišiš ne petja ne orgljanja. To je res prav žalostno. Pa hvala Bogu že se je spet na boljši obrnilo. Ravno sem slišal, da je minulo nedeljo spet gosp. učenik orglal in pevci so spet lepo peli. — Kdor ima dobre oči, marsikaj zasledi. Kaj sem neki zasledil? V Kotmirsko faro zahaja Celjski lisjak, ki pod lepim imenom „Kmetiski prijatelj“ verne kmete moti, zoper ministerstvo in duhovnike ščuva in tako nemir nareja. To ni sreča in čast za katoliško, slovensko občino. Ali bi to ne moglo biti drugači? Kako — bom prav tiho povedal. Gosp. Pak po dom. Mostečnik, rojen v Svečah, od čisto slovenskih staršev, od Kotmirskih farmanov izvoljen za občinskega svetovalca in cerkvenega kamrarja, bi prav lahko pomagal, ko bi ljudi, ki take umazane časnike v soseščino spravljajo, prav po očetovsko podučil in posvaril; beseda iz tako spoštovanih ust bi gotovo ne bila bob ob steno. Da bi pa še bolj izdalo in več pomagalo, naj na pomoč pokliče gosp. Zablatica, sina visokočastitega rajnega Iljina in pa gosp. Štangelna, ki je zdaj načelnik krajnega šolskega sveta in občinski sluga. Ko bi ta blažena trojica se združila in delala z zjedinenimi močmi: gotovo bi ne hodil dolgo noben katoliški veri in slovenskemu jeziku nasproten časnik v Kotmirsko faro. Slovenci bi mirno in srečno med seboj živeli.

Iz Hudega kraja. (Vsaka reč ima dvojno stran.) Liberalci — nemški in nemškutarji — ne morejo dovolj prehovati, kolika sreča da je za Slovenca, da zna nemški. Tega tudi mi prosti kmetje ne tajimo, da je dobro za vsacega, ki kaj več zna, pa vendar ima to reč zastran nemščine tudi senčno stran. Mladeneč ali deklé, ki nemški znata, si že nekaj domišljujeta, — on noče hlapec, ona noče dekla biti, to je

njima že premalo. Gresta v mesto službo iskat, ali pa v fužino, k železnici; ona pa za pestovno, natakario ali hišno. Po teh krajih se razvadita, zapustita tam svoje telesne moči, zapravitava velikokrat svojo čest in poštenje in prideta na stare dni domačej občini na skledo. Zraven pa doma pridnih in zvestih hlapcev in dekel pomanjkuje. Ali to ni senčna stran?

Tudi kočé gosp. Kralja, nad katerimi se dopisovalec iz Spodnjih Trušenj spodtikuje, imajo prav dobro stran. Seveda bi bilo najboljši, ako bi imela vsaka družina, vsak starček in vsaka starka svojo lastno hišo. Pa žalibog da v tej solznej dolini ni taka; veliko jih je taci, ki nimajo lastnega doma. Hlapci in dekle, ki so dolga leta zvesto služili in trdo delali, pa na stare dni ali po boleznih obnemagali, dalje družine taci delavcev, ki sebe in svoje s krvavimi žulji preživljajo, — kam bi ti šli in kje bi stanovali, ko bi ne bilo tudi taci koč, kakoršnih ima gosp. Kralj? Sreča je, in vse hvale vredno, da ta veliki posestnik take ljudi ali za majhen denar ali še celo zastonj prejme pod svojo streho. Res je, da ima vsaka reč senčno in sončno stran!

Iz spodnjega Roža. (Mrlič; človeške kosti; nov pot; zavarovanje Drave.) V Triblinji blizo Šmarjete so našli mrtvo truplo nepoznanega moža; ni imel ne klobuka, ne hlač in bil je razpraskan. Prej ko ne je zdrsnil in padel v Orinčnikov jarek ali graben. — V Goričah pod Košentavro kopljejo prod za cesto. Naleteli so pri kopanju na človeške kosti; ene kažejo velikega, druge pa manjšega človeka. Misli grejo na to, da so te kosti še od francoske vojske. — Rad hodim po semnjih, kjer se „pranganje“ opravlja. Zašel sem tudi v Rute pri Bistrici, kjer je bilo „Lepo nedeljo“ ravno pranganje. Tam sem hodil po novem potu, ki ga Bistriška fužina nareja v Rute, odkoder se bode les spravljaj iz Kozjaka in drugih gojzdov. Zraven nove ceste sem vidil tudi žage, ktere so se ravnokar postavile. Rutarske hiše je menda fužina skorej vse že pokupila in stari posestniki so se kam drugam preselili. Tako dela liberalna omika: kjer so prej ljudje prebivali in trava pa žito rastlo, tam bo po temnej gori in lesovji skorej spet zverina tulila. — Slišal sem tudi pripovedovati, da se v Tonjakovem kotu pri Svečah zabramba ali širm nareja, da bi Drava ne mogla toliko škode narejati. Že prej se je pri tej reči zamudilo, pa tudi letos so se menda tega dela prepozno lotili. Te stavbe bojo menda veliko več veljale, kakor je za nje dovoljeno: 4 desetinke plača država, 4 desetinke dežela, 2 desetinke pa posestniki, ki imajo svoje njive ali travnike tam blizo pri Dravi. Bog daj srečo; potreba in nevarnost je res velika.

Iz Prevalske okolice. (Nov Abecednik.) „Mir“ je naznanil, da je gosp. Prešern, učitelj v Celovci in šolski nadzornik, od deželnega šolskega sveta dobil odpust ali urlaub, da stavi nov abecednik. Ta gospod je menda na vse strani dober. V Borovljah je v šolo hodil menda pri slovečem učitelju gosp. Sommerju, ki je tam najprej slovensko in po tem tudi nemško otroke tako lepo in dobro učil. Na celovške realki, ktero je 2 ali 3 leta obiskoval, je še slovenske pesmi rad prepevljal, kakor hitro je pa

učitelj postal, obrnil je svoj plajšč in jel je trobiti v nemškutarski rog. V Mozirju na Štajerskem in tudi na Prevaljah je od te strani v živem spominu. Kot učitelj v Celovci je menda sestavil tiste razupite bukvice, ktere je že celo gosp. dr. Vošnjak v državnem zboru omenjal: Kako se morajo slovenski otroci, precej prvi den ko v šolo stopijo, nemško učiti. Zdaj se mu je pa spet naročilo, naj naredi slovenski abecednik; ali ni ta mož občudenja vreden, dober in sposoben na vse strani? Učitelji pa menijo, da se bi bil denar lahko prihranil, ki ga bode treba za novi abecednik. Saj se abecednika, ki sta prišla v Ljubljani na svitlo, hvalita od vseh strani. Naj se v naše slovenske šole vpelje ali Žumerjev ali Praprotnikov — oba sta znana sloveča učenika — novo izdani abecednik, boljšega bode gospod Prešern javeljne na den spravil.

Iz Podjunske doline. (Alpenrose.) Vidila je južna Podjunska dolina nemške pevce iz prelepe slovenske Rožne doline. Priropotali so črez Obirsko družniki pevskega društva „Alpenrose“ v Borovljah v Železno Kaplo svete binkoštno praznike. Slovenski kmetje so se popraševali, kdo je tem katoličanom binkoštno nedeljo na Obirske planini sv. mašo bral? Popoldne so ljudje ravno iz cerkve šli, ko so ti visoko omikani gospodje prepevljali po trgu. Ali je kateri izmed njih v nedeljo in pondeljek katero cerkev znotraj videl, jaz ne vem; to so pa časniki oznanjali, da je ta gospôda že predpoldnem v pondeljek pri „Miklavcu“ vsa bila židane volje. Odtod se je proti Apačam in Šmarjeti odpeljala proti domu. Verno katoliško ljudstvo z glavami maja nad takimi vesellicami. Ljudem se tako trda godi: rude ni, dela ni, denarja ni, skorej tudi kruha ne bo — liberalci pa tako počenjajo o najsvetejših praznikih: Božji mlini počasi meljejo, pa gotovo in drobno!

Izpod Dobrača. (Vrta narodnjaka.) Danes moram častno omenjati dva vrla rodoljuba, enega, ki še živi in kterelega naj ljubi Bog še dolgo ohrani, drugega pa, kterelega je Bog ravno kar k sebi poklical.

Krajni šolski svet v Podkloštru je v seji 18. februarja sklenil, naj se v tamošnji šoli izključivo le v nemškem jeziku podučuje. Gosp. fajmošter Simon Incko je v „Volksstimme“ razglasil dopis, v katerem pripoveduje, da on k seji 18. februarja ni bil povabljen, in trdi, da je med 110 šolarji prvega razreda vsaj 100 slovenskih, katerim bi se imel vsaj prvi nauk deliti v slovenskem jeziku. Tudi v drugem razredu bi bilo še treba, na slovenski jezik po potrebi in pravici gledati. Zraven je še pristavil, da ga je že več farmanov prosilo, naj napravi v tem duhu neko prošnjo ali peticijo, katero bojo vsi radi podpisali. Ne vem, kaj se je v tej reči storilo; to je pa že vse hvale vredno, da se taka beseda možko in neprestrašeno pred celim svetom spregovori. — V poslednjem listu je „Mir“ že oznanil, da je Šmohorski dekan gosp. dr. Jernej Levíčnik 9. maja umrl in bil dokaj slovesno pokopan. Tudi ta je bil vnet in zvest slovenski rodoljub. Pastiroval je večidel po nemških krajih, pa svoje slovenske matere ni pozabil ali zatajil, temveč tudi med Nemci se je rad pečal s slo-

vensko pisarijo. Med njegovimi rokopisi so se našli trije slovenski, namreč:

1. „Katoliška cerkev“. Junaško petje v petnajstih pesmih. Pel J. L. Ta obsega 15 drobno pisanih pol.

2. „Baron Turjaški Andrej.“ Balada.

3. „Orleanska devica.“ Romanska tragedija s predgovorom v peterih delih. Iz Šilerja prestavljena od J. L.

Rajni je tudi podpiral vse slovenske časnike in tudi slovenske študente. Bog mu vse povrni in Bog daj nam Slovincem več tako vnetih rodoljubov.

Iz Podjunske doline. (Zasmehovanje slovenskega kmeta.) Dne 6. majnika sem bil z dvema prijatljema v Celovci. Hodili smo po lepih ulicah in se pogovarjali. Na Beljaškem predmestju nas sreča več gospodov. Ne vem, ali se jim je naša kmečka obleka tako smešna zdela, ali jih je razdražil naš slovenski razgovor, dosti, eden teh gospodov se zaničljivo na nas ozre in reče: „Da kommen die heiligen drei Könige!“ Taki gospodje pač ne premislijo, da bi oni ne mogli sprehajati se po ulicah, svoje brke vhati in se iz celega sveta norčevati, ako bi se ne naslanjali na kmeta, ako bi jim on kruha ne služil. Hodil sem tudi že po drugih deželah, pa me še nikjer niso zasmehovali, kakor ravno v Celovci. Škoda za mesto, ki je tako čedno, pa ima take zasmehljive ljudi, ki ne vejo, da je kmet korenina, ki vse po konci drži. Tudi Lahi hodijo po mestu in se po laško pogovarjajo med seboj, pa se jim nihče ne posmehuje kakor nam, akoravno so Lahi tuji, mi pa domačini! Kdaj bo nam koroškimi Slovincem zasijalo solnce?!

Iz Apač. (Novo bandero. Slap ali vodopad.) Apaškim fantom gre vsa čast, da so toliko vneti za Božjo slavo, kakor so nedavno pokazali. Naše cerkveno bandero je bilo že slabo, in fantje so prevzeli skrb, da se novo bandero napravi. V kratkem so imeli 40 gld. vkup, nekaj smo še mi dodali, in potem smo bandero naročili pri gosp. Fr. Ozbiču v Celovci, kateri nam je prav dobro postregel, tako da ga zamoremo priporočiti vsem cerkvenim oskrbnikom, tem bolj, ker je gosp. Ozbič naše gore list, pošten slovenski narodnjak in se ne vklanja nemškutarski sapi.

Ker se bliža poletni čas, moram tudi opozoriti na naš sloveči slap ali vodopad (mi mu pravimo „curk“) blizo nekdanjega grada Vilštajna. Ta slap je občudovanja vredna in veličastna narorna prikazen: iz grozne visočine bobni precej močen potok v globok kotel, ki si ga je voda naredila. Okoli kotla zraven skale so narejeni stoli, da se vsak lahko vsede in si odpočije. Tudi razgled po Dravskej dolini je prav lep. Vsako leto pride mnogo ljudi ta vodopad gledat, posebno iz Celovca. Želimo, da bi jih tudi letos več prišlo. Le to naj bi potovalci premislili, da je naše ljudstvo verno katoliško in slovensko. Zato naj ne žalijo našega verskega čuta in naj ne zaničujejo našega slovenskega jezika, potem bomo tuje zmirom uljudno sprejeli ter jim vse pokazali in razložili.

Iz celovške okolice. (Korajžni gospodje.) Nemškutarji so jo dobro dobili pod nos, kakor je

„Mir“ v št. 10 dokazal. Pa kaj? Nemškutarji so korajžni in še nemškutarski učeni ki se predrznejše korajžno rogoviliti. 2. majnika so svitli cesar potrdili težko pričakovano novo šolsko postavo, in glejte! 10. majnika so imeli gg. učitelji celovške okolice in spodnjega Roža na Žihpoljah svoj učiteljski zbor. In kaj so enoglasno sklenili? Čujte, čujte: Naj se odpošlje zahvalna adresa združenim levičarjem, za to, da so se tako moško potegovali v državnem zboru za šolsko postavo od l. 1869. Vse ljudstvo po celem deželi je leta in leta britko tožilo čez to postavo, — visoko ministerstvo je naredilo predlog, naj se ta postava nekaj preuredi, — večina državnih poslancev je res to storila, — presvitli cesar so jo hitro v dveh dneh potrdili, — in strmite! Gg. učeni ki pošiljajo zahvalno adreso tistim, ki so s svojimi dolgimi govori to debato zavlekli na 14 dni in napravili 60 do 70.000 gld. stroškov, po konservativnih poslancih strastno udrihali in gg. ministrom imena dajali, katerih še nikoli ni bilo slišati.

To se godi na Žihpoljah, le eno uro od Celovca, res! gg. nemčurji imajo korajžo!

Ali so gg. učeni ki slovenski jezik s tim pačili, da so pri svojej veselici v slovenske govore nemške besede vtikali in svoj materni jezik zasramovali, kakor se je že zgodilo, tega ne vemo; tudi tega ne vemo sporočati, ali je kateri gospod zavoljo tega pačenja in zasramovanja slovenskega jezika vdrugič birman bil, kakor se je ravno na Žihpoljah menda že zgodilo.

Iz Medgorij. (Pranganje; nove orglje; nemškutarja.) Poslednjo nedeljo je bilo „pranganje“ v Grabštanji. To slovi daleč okoli in snide se tam veliko ljudi tudi iz daljnih krajev; kramarjev iz Celovca tudi ne manjka. Tudi jes vsako leto tje dohajam. Letos me je pa še bolj to vleklo, ker sem slišal, da so nove orglje že postavljene. Vreme je bilo prav lepo in ljudi toliko, da se je vse trlo. Opravljali so cerkveni obhod in peli veliko sv. mašo č. g. Lamb. Einšpieler, škofji kanclar v Celovci. Pevci in pekinje so prav lepo peli, nove orglje pa marsikoga ganile do solz. Misel na nove orglje je sprožil in tudi prvi dar za nje položil č. g. Fr. Stumpf po domače Rutnik v Ribičah. Izdelal in postavil jih je nek slovensk mojster iz Kroke. Seveda sem se v Grabštajnu malo vsedel in odahnil. Pri tej priložnosti sem tudi marsikaj slišal od znanih nemškutarjev. Osnovali so „deutschen Schulverein“ in k tej komediji iz Celovca povabili nekaj govornikov in pevcev. Pa razun požarnih stražnikov, ktere drži dobro znani župan g. Seebacher na uzdi in pod svojo komando, in par kmetov, ki sta že poprej znana nemško-liberalca, nihče se ni vsedel na nastavljenе li-nance. To je prav lepo, hvale in česti vredno od katoliških in slovenskih kmetov; oni hočejo zvesti biti veri in jeziku svojih ljubih staršev. Še nekaj so mi pravili, kar ljudem in meni še manj dopada, kakor komedija z nemškim šolskim društvom. V saboto pred „pranganjem“ je prišla muzikalna banda iz Freudenberga blizo Timenc in s požarno stražo gosp. knezu Rosenbergu napravila, kakor pravijo Grabštanjarji „hofreht“. Potem so se pa podali v gostilnico gosp. župana

Seebacherja. Tam so piskali in trobili, vpili in peli do pol treh zjutraj. Ali je to dro prav in lepo, da se cela sosesčina v spanji moti in da se v županovej hiši pripušča taka priprava na sv. „prangarsko“ nedeljo? Ljudje, s kterimi sem govoril, so vsi žalostni in nevoljni. To, sem mislil, vam moram naznaniti. Od novih orgelj bom vam skorej več pisal.

Izpod Črnega Vrha. (Dokaz, kako izvrstna je sedajna ponemčevalna šola.) Neki odbornik šolskega sveta dobi pozivnico ali povabilnico, seveda nemško. Mož ne zna nemško brati in dá pisanje brati svojima otrokoma, ki sta ravno osemletno šolo dovršila, toraj je bilo misliti, da dobro nemško znata. Otroka pa pisanje le debelo gledata in ga drug drugemu podajata, naposled pa nobeden ni vedel, kaj v pisanji stoji. Oče se je moral podati k občinskemu tajniku, da mu pisanje tolmači. Opomniti je treba, da sta imela ta dva otroka v šolskih spričevalih same „sehr gute“. Če se toraj že najboljši učenci tako malo nemščine naučijo, kaj je še le s slabejšimi?!

Še drug dokaz! Neki oče dobi pismo od sina vojaka in pokliče svoje tri sinove, ki so vsi v šolo hodili, naj bi kateri vojaku odgovoril. Vsi trije se spravijo k pisanju, pa ne morejo nič vkup stlačiti in le drug drugega sprašujejo. Ko oče vidi, da ne bo nič, moral je sam prevzeti pisarijo in jo je tudi izgotovil, kakor dobro je vedel in znal. Ko bi bili hodili v slovensko šolo osem let, kako gladko bi jim teklo peró!

Iz Žvabeka. (Nekaj o cokljah.) Pri nabiranji vojaških novincev bilo jih je pri nas dosti zvrženih, kakor tudi drugodi. Novo je pa to, kar je komisija spoznala, namreč da zato nismo za vojaštvo, ker od mladih nog preveč v cokljah hodimo. V mestih pa lepe čevlje nosijo, pa jih vendar pri nabiranji vojakov še več odvržejo, ko pri nas na kmetih. Mi bi pač rajši čevlje nosili, ko coklje; pa smo prerevni in si jih skor kupiti ne moremo.

Iz Iesenic. (Čebelarsko in sadjerejsko društvo.) Po prizadevanji g. Modica sošli so se dne 11. sušca t. l. čebelarji in sadjerejci v Lescah, ter se pogovorili o ustanovi čebelarskega in sadjerejskega društva. Potem so se sestavila pravila in predložila slavni c. k. vladi v potrjenje. Zdaj je potrjenje došlo, odbor se je izvolil in društvo prične svoje delovanje. Koristi takega društva ni mi treba dokazovati. Društvo bo izdajalo svoj lastni časopis, ktere ga bodo društveniki zastonj dobivali. Vsak ud plača en gold. doneska na leto za društvene potrebe, med ktere se šteje tudi list. Želeti je, da bi društvo vrlo delovalo v povzdigo blagostanja naše domovine, in v to ime nam bodi pozdravljeno! Društvo šteje že do 100 udov. Gosp. kaplan Anton Zupan je društvu podaril svoj izgledni čebelnjak, gosp. O. Homan pa svojo drevesnico v Radolici. V odbor so bili voljeni gg. Modic, predsednik; Kramar tajnik in urednik novega lista; Homan O., blagajnik; Zupan Anton, Žumer Jak., Homan Štef., Vovk Fr., Rape Janez.

Iz spodnje Idrije. (Pokončanje stare, veličastne lipe; nemškutarja; čebele.) V sredi naše vasi je stala silno stara

lipa, ki je imela v ravnem premeru 1 seženj in 10 palcev, merjena po obsegu pa 3 sežnje $2\frac{1}{2}$ čevlja. To lepo, veličastno drevo, ki je videlo več naših rodov, na kterega so nas vse vezali sladki otroški spomini, okoli kterega smo skakali otroci in v kterega senci smo posedali možje, to zgodovinsko lipo — so nam nemškutarji posekali! Ko bi imeli namreč slovenskega župana, gotovo bi tega ne bil dovolil! Vsi smo žalostni in zmirom nam nekaj menjka, odkar veličastna lipa več ne razprostira svojih mogočnih vej v zrak.

V kratkem bomo imeli deželnozborske volitve. Pa ne vem, če se bo v Idriji dobro poneslo za Slovence, ker tukaj je še zmirom nemškutarija na vrhu. Če se kateri župan potegne za pravice ljudstva, vrtajo nemškutarji tako dolgo, da ga odpravijo; tako so odstranili prvega cestnega načelnika in tudi župana Valentina Trevna v Idriji, oba poštena in pravična moža.

Dne 30. aprila smo imeli v Srednji Kanomlji prve čebelne roje.

Iz spodnj Štajerskega. (Razne stvari.) Njih ekscelenca, naš gosp. ces. namestnik priduo obiskuje kraje, kjer se imajo meseca julija naš svitli cesar voziti, in kjer nameravajo postajati. V Mariboru došla bo škofovi palači čast, da bo smela pod svojo streho sprejeti preslavnega pravnuka, najvrednejšega naslednika Rudolfa grofa Habsburškega. Tudi Slatina se lika in praznično oblači za najsijajnejšega svojega gosta. V Celji izvolila se je posebna deputacija 12 mož, ki bodo pod vodstvom hrabrega g. J. Lipolda, mozirskega župana v imenu vseh županov Celjskega okraja se svitlemu cesarju poklonili, ter se njim za brezštevne dokaze njihove očetevske ljubezni zahvalili.

V Št. Jurji ob južni železnici ustanovilo se je „Cesarjevič-Rudolfovo sadjerejsko društvo“, ki tako lepo napreduje, da obeta po malem spodnji Štajar spremeniti v velikansko vrt. Njemu nasproti pa Celjski nemškutarji vse žile napenjajo, da bi spodnjemu Štajarju navesili nemčursko krinko.

„Celjski lisjak“ dobil je od sivega starčka, preč. g. kanonika Žuža, v kterih se je bil zaletel, prav žgečo po gobcu. Bo tudi njemu denarja zmanjkalo, potem bo pa moral kožuh prodati.

Iz Gradca. (Javna zahvala.) Podpiralni zalogi slovanskih vseučeliščnikov v Gradci blagovolili so na dalje v tekočem letu darovati: a) v gotovini: Gospodje Ant. Bezenšek, gimn. prof. v Sofiji, Franjo Brežnik, gimn. prof. v Novem mestu; dr. Greg. Krek, vseučeliščni profesor v Gradci; o. Franjo Sal. Pirc, vodja gimnazijskega konvikta v Št. Pavlu na Koroškem; dr. Franjo Simonič, uradnik na vseučeliščni knjižnici na Dunaji in dr. prava Juraj Sterbenc, župnik v Hrenovicah pri Postojni, po 5 gld.; gosp. Roman Šparl, dekan in Kolumban Urnik, kaplan v Št. Pavlu na Koroškem, po 3 gld.; gosp. Pet. Fridav, oskrbnik v Nošencih pri Ljutomeru in Alfred Fröhlich pl. Feldau, dijak v Gradci, po 2 gld.; gosp. o. Benedikt Schluder, prof. v Št. Pavlu na Koroškem in Franjo Železinger, prof. v Gradci, po 1 gld.; b) gosp. Valent. Krisper, posestnik v Ratečah, popirja v vrednosti 5 gld.

Vsem gospodom darovateljem izrekajo podpisani v imenu opravnega odbora podpiralne zaloge tukajšnjih slovanskih vseučeliščnikov in v imenu vseh onih, ki iz tega zavoda dobrote uživajo, najiskrenejšo zahvalo. Bog povrni!

V Gradci 27. maja 1883.

Prof. dr. Gregor Krek, predsednik; Suplent Jos. Lendovšek, blagajnik; Filozof J. Bezjak, tajnik.

Kaj dela politika.

Navstal je tisti čas, ko politika miruje. Deželni zbori: Štajerski, Tirolski, Saleburški, Niževstrijanski in Šleski so zbrani; za deželni zbor Kranjski, Češki, Gališki, Dalmatinski, Goriški in Isterski se pa volijo novi poslanci; sicer pa ni nič posebno novega. Madjari in Hrvati se pogajajo zavoljo Reke, oboji jo hočejo imeti in sprava bode gotovo spodletela. — Dogovori med Rimom in Berlinom vendar niso pretrgani; Bismark hoče menda nekaj od svoje ojstrosti zoper katoliško cerkev pustiti. — V Švediji in na Danskem sta si kralj in zbor navskriž; v obeh državah je ministerstvo odstopilo. — V Švici so vpeljali smrtno kazen in se bojo hudodelci spet smeli ob glavo devati. — Na Laškem protestujejo škofje in ljudstvo zoper brezverne šole. — Francozi imajo vojsko v Tonkinji in Madagaskarju v Aziji; vedno pošiljajo tje denarjev in vojakov, pa vendar se jim le bolj trda godi. Doma pa stiskajo katoliško cerkev in duhovnike. — Na Angležkem so obesili že štrtega izmed tistih, ki so dva visoka uradnika umorili v Feniksparku. Sami sv. oče so v posebnem pismu opomnili nesrečne Irce, naj se držijo postav katoliške cerkve in ne doprinašajo nobenih hudodelstev. Pravica mora vendar enkrat zmagati. — Turškega sultana pritiskajo Angleži, naj bi krščanskim Armencem dovolil tiste pravice, ki jih uživajo Turki, če ne, bati se je punta. — Oči celega sveta so bile in so še obrnjene v sveto Moskvo, kjer se godi z vso bliščavo in slavo kronanje ruskega carja in carice. Najviša gospôda iz vseh držav je tam zdaj zbrana, vladarji vseh držav so carju in carici telegrafično naznanili čestitanje in svoje najboljše želje. Vse se je dozdej vršilo v najlepšem redu brez vsake nezgode.

Gospodarske stvari.

S čim se celijo rane na sadnem drevju.

Pogosto se zgodi, da zajci, koze, goveda in druge živali objedó skorjo na sadnem drevju; tudi se take rane naredijo na drevesih, če se kmetovalci ob nje zadevajo s plugom ali vozom, ali če poredni otroci in odrasčeni drevesa nalašč poškodujejo. S takimi ranami se drevje v rasti ovira ali pa se celo posuši. Vredno je toraj, spregovoriti o tem, kako je treba take rane celiti. Najboljše zdravilo je Forsitova drevesna malta. Nastrže se od kakega starega zida nekaj apnenega frajha, in ravno toliko se vzame pepela od lesa zmešanega s frišnim kravje kom in vsemu se primeša nekoliko peska

iz vode. Potem se prilije scavnice ali pa žajfnice, in iz vsega se naredi malta, ktera se spravi v pisker in zopet z žajfnico polije. Ta malta ima res veliko moč in drevesno rano kmalo ozdravi.

Drug pomoček je Christovo drevesno mazilo. Naredi se iz ilovice in kravjeka. Pridene se še ena pest dlake od telet ali pa od srn, in nekaj stopljenega trepetina. Iz te mešanice se naredijo okrogle buče, ter se shranijo v kleti ali pa na kakem mokrotnem kraju.

Opomniti je pa še to: prej ko se drevesna rana namaže, treba jo je z nožem tako daleč razširiti, da se prikaže zelena, še zdrava skorja. Rana se mora tako izrezati, da je od zgor in od spod prisočena (ošpičena). Ako se rana ni v prvem letu popolnem zacelila, treba jo je še drugo leto namazati. V dveh letih se zaceli skor vsaka taka rana. Nekteri take rane tudi s smolo zamažejo, pa treba je paziti, da smola ne teče doli čez zdravo skorjo, ker to je škodljivo.

Po „P. L.“

Za poduk in kratek čas.

Kronanje ruskega cesarja.

V Moskvi, glavnem mestu velike Rusije, imeli so pretekli mesec veliko svečanost: kronanje ruskega cesarja. Kaj tacega se ne vidi nikjer na svetu, za to je prišlo to svečanost gledat na tavnente in tavnente ljudi iz vseh krajev sveta. Vsak cesar in vsak kralj je poslal nekaj visokih dostojanstvenikov v Moskvo, da cesarja ruskega pozdravijo in slovesnost kronanja s svojo navzočnostjo povišajo. Razun teh pa je prišlo radovednih ljudi iz vseh dežel brez števila, največ seveda iz širne Rusije. Celo veliko mesto Moskva je bilo krasno olepšano, posebno cerkve in palače bogatinov. Po noči je bilo vse mesto čudovito lepo razsvitljeno.

Kronanje ali venčanje se je vršilo tako: Ko stopi cesar na cerkveni prag, pozdravi ga viši škof Moskovski s kratkim nagovorom, viši škof Novgorodski pa mu podá posvečeni križ, kterege poljubita cesar in cesarica. V cerkvi pri velikem altarji stala sta dva prestola ali trona, eden za cesarja, drugi za cesarico. Ko prideta cesar in cesarica do altarja, poklonita se oba trikrat, poljubita svete podobe in potem se vsedeta vsak na svoj tron. Viši škofi stopijo pred altar in cerkveni pevci zapojó: „Gospodine pomiluj!“ Ko petje poneha, stopi viši škof Novgorodski pred cesarja in ga praša: „Ali imaš pravo vero?“ Cesar na to glasno prebere veroizpovedanje pravoslavne cerkve. Na to reče viši škof: „Sveti Duh bodi s teboj!“ Potem škofi molijo. Na to pridejo vsi trije viši škofi (Novgorodski, Moskovski in Kijevski) ter ogrnejo cesarja s cesarskim plajščem. Cesar ukaže, naj se mu prinese krona. Škof mu jo prinese na žametovi blazini, rekoč: „V imenu Boga Očeta, Sina in sv. Duha.“ Cesar si postavi potem sam krono na glavo, viši škof pa ga opominja, da je (cesar) krono in oblast prejel od gospoda Kristusa. Novgorodski viši škof prinese cesarju še žezlo in jabolko v znamenje oblasti in ga opominja, naj pravično vlada in za ljudstvo

skrbi. — Potem pride cesarica k cesarju in pred njega poklekne. Cesar jo krona z drugo, manjšo krono. Cesarici potem ogrnejo cesarični plajšč, ona poljubi cesarja in gre na svoj tron nazaj. Na to zagrmé topovi (kanoni), zvonovi zadoné, pevci zapojó zahvalno pesem. Tuji, visoki gosti in tudi domači velikaši pridejo in se poklonijo cesarju in cesarici. Zdaj zvonovi, pevci in topovi potihnejo in nastane velika tišina. Cesar poklekne s krono na glavi in moli glasno za svojo ljudstvo; vse drugo ljudstvo pa stoji. Pri tej molitvi je bil cesar tako ginjen, da se je razjokal. Potem je cesar vstal, pa vse drugo ljudstvo je pokleknilo in molilo za cesarja. Na to jamejo zopet pevci peti in zvonovi zvoniti. S tem je bila slovesnost v cerkvi končana. Posvetne veselice pa so še več dni trpele. Gospóda se je razveseljevala po svoje, ljudstvo pa je imelo svojo veselico na enem velikem travniku. Tam je vsak za stonj jesti in piti dobil. Pripravili so jedi in pijače za 400.000 ljudi, prišlo jih je pa cel milijon, tako da je pijače že dopoldne zmanjkalo. Vse se je vršilo v najlepšem redu, nobena nesreča se ni zgodila. Ta popis pa še senca ni od vse lepote, ki se je tam videla.

Sivi Dobrač še na starem mestu stoji
Se severnih gromovitih napadov ne boji.
Do dobe nemčurstva so ga vsi Dobrač imenovali,
In tudi Nemci niso drugega imena poznali.

Zdaj so mu Nemci palačo na vrat pripeli,
Da bi mu ložej staro slovensko ime vzeli.
Res „Villacher Alpe“ ga krstili,
In z veseljem ptujcem novo ime naznanili.

Ali ptujcem ni mar za novo ime,
Ampak visoki Dobrač ga kliče vse,
To ime mu je bilo od naših prededov dano,
In nikoli ne bo pod nemškim imenom zakopano.

P.

Smešničar.

Janko: „Telegraf je vendar lepa reč, da poročila tako hitro prenaša.“

Stanko: „Lažeš! Že pred tremi tedni sem telegrafiral svojemu stricu, naj mi pošlje 100 gld., pa še do danes nisem ne krajcarja dobil!“

Kaj je novega križem sveta?

* Novo pravdo nam je naklonil občinski zastop v Medborovnicah, ki se čuti po dveh „Mirovih“ dopisih razžaljenega. Če se vsaka kritika vzame za razžaljenje, potem je tiskovna svoboda ničeva in časnik izdajati nemogoče! Mi smo se pritožili.

* Neka Marija Kofler iz Beljaka na Koroškem je v Trstu pokradla in dobila 14 mesecev težke ječe. — Celovski mestni zbor je sklenil, popraviti podobo Device Marije na novem trgu; treba ga je bilo pa dolgo dregati k temu. Ta kamnita podoba je bila postavljena v spomin in zahvalo za zmago zoper Turke pri Dunaji leta 1683. — Presvitli cesar so darovali za poprav-

ljanje kapucinske cerkve v Celovci 300 gold., svetla cesarica Marija Ana pa 100 gold. — Nek 16letni smrkolin je ulomil v Celovci v stanovanje č. g. kanonika Rebernika, ukradel 60 gld., zlato uro in zlat prstan in zbežal skozi peč, katero je razbil. Pa vjeli so ga še tisti dan in mu vzeli pokradene reči. — Fzm. baron Kuhn je ogledoval pretekle tedne posadke na Koroškem, posebej pa trdnjavo Maborjet, ki je zdaj vsa na novo vtrjena. — Hlapec G. L., ki je neko deklo iz kaznivredne neprevidnosti ustrelil, dobil je osem mesev ječe. — V Beljaku bodo napravili javno bolnišnico za 100 bolnikov. — V Guštajni je umrl slavno znani zdravnik Peter Avguštin. — Kakor poroča „Slov. Narod“, pride gosp. Karl Finschger za notarja v Železno Kaplo. Za Šoštanj ga niso potrdili, ker zna premalo slovensko; kako, da je dober za Kaplo, kjer je tudi ves slovenski okraj?

* Za kmetijsko razstavo v Ljubljani je ministerstvo dalo 4000 gld.

* Ljubljanski tiskarji so slovesno praznovali 50 letno službovanje črkostavca gospoda Janeza Lindtnerja. Došlo je mnogo telegrafičnih pozdravov, med njimi tudi od slovenskih in nemških stavcev v Celovci.

* Bralno društvo v Gorjah napravilo si je novo zastavo. — Gospod dr. Samec v Kamniku se je županstvu odpovedal. — Zaradi volitev v deželni zbor je po vsem Kranjskem živahno gibanje. Najbolj je vse radovedno na izid volitve v velikem posestvu. Ko ta list našim naročnikom v roke pride, bodo volitve v kmečkih občinah že dovršene. Za kandidata so postavljeni: v Ljubljanskem okraju dr. Karol Bleiweis in Luka Robič, nekteri hočejo voliti dr. Tavčarja namesto Robiča; v Radoljskem okraju dr. Poklukar; v Kranjskem okraju Klun in Mohar; v Kamniškem okraju Krsnik; v Postojnskem okraju dr. Vošnjak in dr. Zarnik, nekteri bi rajši Zelena volili; v Vipavskem okraju Lavrenčič; v Trebniškem okraju dr. Strbenc, Svetec, dr. Papež; v Metliškem okraju dekan Aleš; v Krškem okraju Pfeifer; v Kočevskem okraju Fortuna in Pakiž. Dne 12. t. m. so volitve v mestih. V Ljubljani bota gotovo zmaga slovenska kandidata dr. Mošč in Grasselli; tudi trgovinska zbornica bo v deželni zbor poslala dva narodnjaka, Kušarja in Horaka. V Kranji bo zmagal Detelja; v Postojni najbrž dr. Dolenc, če bodo Slovenci složni. Nekaj meša se v Kamniku, ker je za kandidata postavljen Murnik, nasproti pa nekteri kandidirajo dr. Samca, ker nemškutarji neslogo vidijo, bodo najbrž vmes segli in tržiškega Muleja v zbor potisnili. V Idriji nič ne vemo, kako reč stoji za našo stranko. V dolenskih mestih bodo menda Šukljeja volili, v Kočevji pa Brauneta. — Velik požar je ukončal cerkveni zvonik in več hiš v Terbojah pri Smladniku. Škode je bojda 50.000 gld. Pogoreleci prosijo za pomoč.

* V Gruškovci je umrl rodoljub in poštenjak Franc Šturmberger. — Ljutomerska posojilnica ima 117.740 gold. premoženja. Lani je sprejela denarjev 72.893 gld., izplačala pa 64.706 gld. —

V nedeljo 3. rožnika so se zbrali župani Kozjanskega, Sevniskega in Brežkega okraja, ter se dogovorili, kako hočejo sprejeti cesarja. Pojdejo se mu poklonit v Zidanmost. — Št. Lenartska posojilnica v slov. Goricah imela je lani 101.080 goldinarjev prejemka in 101.316 goldinarjev izdatka. — Iz Ptujkega grada se je velik kamen odtrgal in na cesto treščil, pa nesreče ni bilo nobene. — Hmelj saditi so začeli tudi pri slov. Bistrici. — Slovensko sadjerejsko društvo v Št. Jurji je imelo nedavno svoj občni zbor. Društvo je sklenilo, da hoče cesarja s posebno deputacijo pozdraviti.

* V Trstu se je podpisalo 1429 slovenskih očetov za slovenske šole. — Po celem Primorju se pripravljajo za deželnozborske volitve. Osebnih prepričev se ne manjka, posebno na Goriškem, zato se je bati, da bo voljenih nekaj omahljivcev. — Tržaškemu „Sokolu“ se je prepovedalo, udeležiti se tabora v Brezovici! — Avstrijski Lloyd ima zdaj 82 parnikov (ladij na par), pa še vedno nove teše. V kratkem bodo v morje spustili veliko novo barko „Titanijo“. Vodja Lloydov je Čeh Petke.

* V Bosni je padel zadnji mesec 20. maja meter visok sneg in je polomil vse sadno drevje. Škoda je velika. — Na Volfgangskem jezeru v gorenji Avstriji se je vozilo osem ljudi v čolnu. Vzdigne se vihar in čoln prekuene; štirje so bili rešeni, štirje so pa utonili. — V Pešti so prijeli enega, ki je dajal med ljudi ponarejene bankovce. Bili so prav dobro ponarejeni. — Tisti hudo delci, ki so višega sodnika Majlata umorili, so že vse obstali. Ta mesec bodo sojeni. — V Schönbergu na Moravskem se je odprla šola, kjer se mladenči podučujejo, kako je ravnati z lanom in konopljami. Ta šola trpi tri mesece in se bo ponovila vsako leto. — Na Ogerskem je cela soseska Janosda na kant prišla. Vzeli so od Velikovarske hranilnice 125.000 gld. na posodo, pa jih niso mogli vrniti, še obresti niso mogli plačevati. Zdaj jim je hranilnica vse zarubila in prodala, ter bodo morali svoj dom zapustiti.

* Naša država brez Ogerske, Hrvatske in Bosne je dolžna 3227 $\frac{1}{2}$ milijonov gold. in mora od tega vsako leto 133 $\frac{1}{2}$ milijonov obresti plačati. — Madjari so nekaj svojih bratov iz Bukovine zvalili in okoli Temešvara naselili. Zdaj pa ti reveži nemajo kaj jesti in na pomoč kličejo.

* Veliko ščuko so vjeli na Finskem. Vagala je 55 ruskih funtov. — V Rostovu na Ruskem je nek judovski gostilničar ubil kristjana. Na to so se ljudje zbrali in so padli po judih. Več judovskih hiš so razdrli in požgali. Prišli so vojaki braniti, pa niso mogli ljudstva pomiriti. — Mesto Rudesheim na Nemškem je pogorelo. Zažgali so otroci. — Mesto Deadwood v Ameriki je povodenj pokončala. Veliko ljudi je utonilo. Škoda je velikanska. — Barki „Habsburg“ se je na sredi morja krmilo zlomilo. 15 dni so jo valovi sim in tje metali, dokler ni prišla druga barka blizo, ki je ljudi rešila. — Na tavžente prepelice polovijo v Siriji ter jih vozijo žive na Francozko in Angležko, kjer se snedó. — Velika nesreča se je zgodila v Novem Jorku v Ameriki. Na velikem mostu je bilo ravno mnogo ljudi, kar so lumpi začeli vpiti, da se most podira. Ljudje

so začeli bežati in kdor je padel, so ga pohodili. Mrtvih je ostalo 20, največ žensk, ranjenih je pa blizu 100. Lumpi pa so ljudem v tej zmešnjavi ure in mošnje kradli. — 300.000 gold. v veliki loteriji zadel je g. J. Reinemann, trgovec s hmeljem v Fürthu na Bavarskem.

* Kako dobro da znajo liberalci vladati, to nam spričuje sedajna liberalna vlada v Belgiji. V treh letih se jim je državni primanjkljaj na 67 milijonov frankov pomnožil. Prejšnja katoliška vlada je imela 265 milijonov državnih stroškov, sedajna liberalna jih ima 328 milijonov. Največ se potrosi na brezverske šole, učiteljske plače in šolske palače. Starši pa nočejo otrok v te protikršćanske šole pošiljati in ustanovljajo na svoje stroške katoliške šole. Sploh pa liberalci z denarjem delajo, kakor neka žival z mehkom. Postavili so sodnijsko palačo, ki je stala čez 20 milijonov gld. v našem denarju. Ministri si naročujejo za svoje palače silno drago opravilo, mize po 4200 frankov ena, zagrinjala po 5000 frankov, preproge po 65.000 frankov (do 30.000 gld.) ena. Ljudstvo pa naj vse to plača s svojimi žulji! — Najmanjši zakonski par živi v Berlinu. Mož je 17 let star, 22 palcev visok in tehta 9 funtov; žena je pa 16 let stara, 19½ palcev visoka in tehta 7 funtov. — V Ameriki je v veliko fabriko za olje strela vdarila in fabrika se je vnela. Zgorelo je 500.000 sodov olja in je škode za poldrugi milijon gold. 6 ljudi je v plamenu zgorelo. — Na Volgi blizu Nižnega Novgoroda na Ruskem se je pogreznila barka, v kateri je bilo 200 ljudi. 130 jih je utonilo, samo 70 so jih rešili. — V Ameriki so razsajali zadnji čas hudi vrtinci v zraku (tak veter, ki se v vrtincu suče). Veliko ljudi je ta veter pokončal; petdeset hiš je razsul, 200 poškodoval.

* (Banka „Slavija“) sklenila je v prvem letošnjem četrtletju t. j. do 31. marcija t. l. 1972 novih zavarovalnih pogodb za kapital 11,303.824 gold., za kar se jej je plačalo zavarovalnine in pristojbin 347.061 gld. 76 kr.

Denarni promet glavne blagajnice znašal je 1,933.183 gld. 83 kr. in od bankinih kapitalij bilo je v tem času vloženih 220.825 gld. 6 kr. v českomoravskih in poljskih posojilnicah, 648.067 gold. 46 kr. pa izposojenih na zemljišča.

Za škode izplačalo se je v tem času 79.426 gold. 48 kr.

Gasilne brizgalnice je oddala banka v tem četrtletju trem občinam.

Samoupravna društva za zavarovanje vžitka in pokojnin postajajo čez dalje bolj priljubljena. Pristopilo jim je namreč do konca marcija 1883 675 členov, ki so zavarovali vžitkov in pokojnin za 125.047 gld. 84 kr. in vpisali vlog 503.585 gld. 14 kr.

Zastopniška pokojninska zaloga imela je do konca marcija t. l. 4154 deležnikov in njeno premoženje narastlo je na 32.779 gld. 9 kr.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Dekanijska opravila v Spodnjem Rožu oskrbuje č. g. Ambrož Mat., župnik v Svečah. — Č. g. Greiner Šim. je postal provizor v Kapli in č. g. Čare Jože pa v Rojah. — Č. g. penz. župnik Salcher Jan. je umrl. R. I. P.!

D o s t a v e k.

V četrtek in petek stal je naš vrednik gosp. Haderlap pred porotniki, ker ga je tožil rentmeister grajščine Ehrenegg na razžaljenje časti zavolj dopisa v številki 6 letošnjega „Mira“, ki je došel „iz grebinjske okolice“. Tožnik je pripeljal seboj štiri priče, zatoženec pa šest prič. Tožnika je zastopal dr. Traun, zatoženca pa je dr. Abuja dobro zagovarjal, za kar naj mu bo tukaj hvala izrečena. Tudi zatoženec gospod Haderlap se je krepko branil. Vendar vse nič ni izdalo. Obsojen je bil na štiri mesece zopora, 200 gld. zgube na kavciji in vse stroške. Ker naš list kavcije nima, se bo menda ona kazena 200 goldinarjev odbrisala.

Loterijske srečke

Gradec	7	77	78	24	72
Trst	20	65	88	48	59

Tržna cena

po ½ hektolitrih.

I m e.	Celovec		Št. Vid.		Velikovec		Žel. Kaplja.		Wolfsberg		Trg		Belak		Pillberk	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenica . . .	3 61	3 90	3 70	3 66	3 90	3 80	3 80	3 80	3 84							
Rž	2 77	2 80	2 60	2 80	3 72	2 75	2 90	2 72								
Ječmen . . .	2 54	2 50	2 60	2 74	2 44	2 70	2 60	2 41								
Ajda	2 61	—	2 40	2 74	—	—	2 50	2 41								
Oves	1 61	1 45	1 55	1 52	1 48	1 50	1 80	1 59								
Proso	—	—	—	—	—	—	—	—								
Ber	5 31	—	—	4 88	5 50	—	5 20	5 12								
Turšica . . .	2 72	2 80	2 55	2 74	—	2 75	3	2 62								
Grah	—	—	—	—	—	—	—	—								
Leča	—	—	—	—	—	—	—	—								
Bob	—	—	—	—	—	—	—	—								
Fižol bel . .	—	—	—	—	5	—	—	—								
„ rudeč . . .	—	—	—	—	4	—	—	—								

Žitne cene niso se zdatno spremenile. Meso je drago, ker prihajajo kupci iz drugih dežel in živino podražijo. Goveje meso je po 54, telečje in svinjsko po 65 do 70 kr., špeh po 80 kr., suha svinjina po 90 kr. do 1 gld., maslo po 1 gld 10 kr., puter po 1 gld. kilo. Seno je nekaj ceneji, ker nekteri že kosijo. Drva so po 80 kr. do 1 gold. 10 kr. kvadratni meter.